

OZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie: 1

Biurowy Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marijski liczbą 6 i 7 w domu pana Kisielki; we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstein et Vogler, we Wiedniu A. Oepplik, R. Moos, w Warszawie Riechman et Frencler, Biuro anonsów w Paryżu C. Adam rue des Saint Péres.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 et. od wiersza.

Drobne ogłoszenia po 1/2 centa od wiersza. Pomieszkania i sklepy po 1 et. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 cent. od wiersza.

Biurowy Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Batorego liczbą 26.
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 5 srg, do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Od wydawnictwa.

DZIENNIK POLSKI

PISMO POLITYCZNE,

wychodzące we Lwowie od lat 20-tu, wydaje się **codziennie o godzinie 8. rano, nie wyłączając niedziel i świąt.**

Nadto do numeru niedzielnego dodawany będzie arkusz dodatku literackiego, zawierający artykuły treści literackiej i naukowej, nowele, poezje, oraz dłuższe powieści w odcinku, pióra pierwszorzędných pisarzy polskich i obcych.

Pomimo znacznego podwyższenia kosztów takiego wydawnictwa (P. T. prenumeratorem otrzymują w roku o 65 numerów więcej), nie podwyższa się ceny prenumeraty, która wynosi we Lwowie miesięcznie zł. 1 50, kwartalnie zł. 4.50

Na prowincji zaś z przesyłką miesięcznie 2 zł., kwartalnie 6 zł.

Za doręczanie we Lwowie Dziennika do domu dopłaca się miesięcznie 20 ct., kwartalnie 60 ct.

Ekspedycja została w ten sposób urządzona, że Dziennik będzie doręczany do domu już o godzinie 8 rano.

Pojedyncze numery sprzedawane będą w administracji i w składach tytoniu (trafikach) po 6 ct.

Umówiliśmy się z wydawcą warszawskiego **BLUSZCU** najlepszemu piśmiu polskiego literackiego dla kobiet, z dodatkami mod, wzorów, haftów, krajów i t. d. wychodzącego raz na tydzień z każdorazowym dodatkiem arkuşa powieści — tak, że możemy doręczać naszym P. T. Prenumeratom

BLUSZCZ za dopłatą do prenumeraty

we Lwowie | miesięcznie 50 ct.
| kwartalnie 1 zł. 50 ct.
na prowincji | miesięcznie 80 ct.
| kwartalnie 2 zł. 40 ct.

Upraszamy o wczesne odnowienie przedpłaty na marzec 1887 r. dla uregulowania należności w interesie własnym abonentów, gdyż przy spóźnionej prenumeracie Administracja nie może ręczyć za doręczenie numerów zaległych.

Na mocy umowy z wydawcą sprzedaje Administracja *Dziennika Polskiego* kompletne wydanie dzieł J. I. Kraszewskiego, 80 tomów za 25 zł., a pojedyncze powieści w cenie po 40 ct. za tom.

Jest to samo wydanie, które rozpoczęte przez firmę „Gubrynowicz i Schmidt”, skończone zostało przez M. Gluckesberga w Warszawie i obejmuje wszystkie powieści Kraszewskiego od najpierwszych prac pisarza do najnowszych.

Za opakowanie nie się nie liczy, koszta zaś przesyłki ponosi odbiorca.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego”

Przedsiębiorstwo budowy kolei Lwów-Rawa w odpowiedzi.

Przez kilku luźnym artykułom, umieszczonym w krajowych dziennikach o przedsiębiorstwie budowy kolei Lwów-Rawa, wystosował p. Ziembicki z końcem stycznia łóżczenie, w którym

skąd, huczało miasto, w rękach sekretarza szeleścił papier, zresztą nic nie przerywało ciszy biura.

Ktoś targnął drzwi słabo, delikatnie, potem stanęła drobna, widocznie kobiecy, i w otworze stanęła drobna, niska postać, z ocekającym parosolem, w eleganckim futerku i sobolowej czapce. Po krótkiej walce z blokiem zdobyła szturmem drzwi, rzuciła parasol na ławkę i wsunęła głowę w okienko przepierzenia.

— Wujaszku! — zawołał cieni, srebrzysty głosik.

Sekretarz podskoczył na krześle, spojrzął w tamtą stronę i wstał automatycznie.

— Czem mogę służyć? — rzucił zwykłe pytanie.

— Niech mi pan tu wujaszka sprowadzi — powtórzył głosik z pod gęstej woalki.

— Co takiego?

— Wujaszku! No, wszak pan wie, redaktor *Gazety* nosi ten tytuł dla mnie.

— Zaraz!

Sekretarza nie zraził wesoły ton odpowiedzi. Chmurnie przystąpił do elektrycznego dzwonka w ścianie, przycisnął go trzy razy i wrócił na swe miejsce.

zwywa interesowanych, by wykazali jakiegokolwiek błąd nieprawidłowości, które zaszyły w powyższej sprawie.

Przedewszystkiem zastrzedz się należy, iż żaden z artykułów nie występował przeciw osobie pana Z., który, mając ustaloną firmę, dopełnia godziwie swego obowiązku, o ile zakres jego władzy sięga.

Zaślania dotyczą przedsiębiorstwa, którego firmą jest p. Fröhlich, a prawą ręką dr. Seinfeld; więc też i niniejsze odpowiedzi stosuje się do nich, co jest tembardziej uzasadnionem, ile że, według słów pana Z., cały kapitał obrotowy daje tenże p. Fröhlich.

Zresztą nie wadzi i drugie zastrzeżenie: By objąć całą trasę od Lwowa do Rawy, należałoby zadać sobie wiele trudu i pracy i dużo wydać pieniędzy i świadczyć powołać. Ograniczmy się przeto na wykazaniu nieprawidłowości, które się wydarzyły na przestrzeni 14-kilometrowej, a mianowicie na wariantach Wola Wysocka, Glińsko, Dobrosin, Zarzyszcze, od 34—47 kilom.

Proceder był następujący: Starostwo żółkiewskie, przedłożywszy trasę Żółkiew-Wola-Dobrosin do przejrzenia interesowanych, nie naznaczyło nawet dnia, w którym w pojedynczych gminach odbędzie się komisja reambulacyjna.

Mimo to w dniu przybycia komisji zaległy duma włościan pierwotną tę trasę, czekając na komisję.

Komisja reambulacyjna atoli, jadąc wygodnie powozami, używała białego gońcica, zostawiając włościan i właścicieli większych posiadłości na uboższu na trasie. Dość przytoczyć, że marszałek powiatowy, jako delegat Wydziału krajowego, kilkakrotnie wzywał komisję, by się zatrzymała i zaaleń interesentów wysłuchała, twierdząc: „Meine Herren! Es ist doch eine Befahrungs-, nicht aber eine Begehungs-Kommission”. Dopiero w nocy, albo w kilka dni później, jak się w Glińsku stało, robiono protokoły, podpisując nieprawdziwe nazwisko wójta i uważając tak spisany protokół jako akt prawny.

Najciekawszą była reambulacja na rzeczoną wariant; dzięki niej będziemy mieć przeto 14-kilometrową koleję, przeciwko której nikt zarzutów wnieść nie może, gdyż tę przestrzeń subsumowano pod § 21. ustawy ekspropracyjnej, który orzeka, iż przy drobnych zmianach lub czasowych ekspropracjach, krótszy proceder przez Starostwo ma być zastosowany.

Co do dalszych zarzutów przeciw wariantowi Glińsko musimy zaznaczyć, iż trasa wprawdzie dla przedsiębiorstwa nader korzystna, jednak dla właścicieli 14-kilometrowej przestrzeni pod względem ekonomiczno-gospodarskim jest najszkodliwszą.

Bez względu na dział i spad wód usypano na torze wał kolejowy i pokopano rowy. Folwarkowi Czeremuszna z wielkim kosztem odwodnionemu, sprowadzają spady wód z Żółki, włościanom z Glińska sypią wał w ten sposób, iż cała górna przestrzeń przez pół roku zalana będzie; folwarkowi Zarzyszcze, który przed dwoma laty bagno spuścił, na samym dziale wód stawiają nasyp i z łaki tworzą bagno; rzeczkę Derewenkę ścieśniają przez nasyp i wąski most tak dalece, że masa wody z gór glińskich, oparłszy się o tor, zaleje łaki i grunta Kunin.

Oto są mniej więcej skutki dotychczasowego postępowania, które dla przedsiębiorstwa wprawdzie korzystne, jednak na miejscowej ludności i na Wys. c. k. Skarbie bolesnie w przyszłości się odbiją, albowiem za zalanych kilkadziesiąt morgów Włoski Skarb będzie musiał podatki odpisać.

Dodajmy do tego, że np. w Żółki przedsiębiorstwo wbrew woli Magistratu zasypało wodociąg miejski z źródeł Haraja, miasto w wodę zapatrzuje, że bez pozwolenia właścicieli przedsiębiorcy wycinali i karczowali lasy i nasypy robili

przed ekspropriacją, że mosty i drogi pomiszczyli przez transporty progów, szyn, kamieni, po nad normalny ustawowy ciężar naładowane, a dojdziemy do przekonania, że przedsiębiorstwo zrobiwszy dobry interes, pozostawi właścicieli pokrzywdzonych, tembardziej, ile że dla niemożliwości poczynienia zarzutów przeciw trasie na wariantie ani odpowiedniej ilości kanałów, przepustów, ani dróg dojazdowych, ramp przejazdowych, ani odpowiedniego rozporządzenia mostów nie będzie.

W obec tych i różnych innych nieprawidłowości, o których nawet w tej chwili nie wspomniemy, zapytujemy:

1) C. k. Namiestnictwo, by nam raczyło wyjaśnić, ażeby § 21 ust. ekspropracyjnej może być w ten sposób zastosowany, by na 14 kilometrowej przestrzeni kilkuset właścicieli pobawionych zostało prawa robienia zarzutów i ochrony swej własności.

2) Zapytujemy Wysoki Wydział krajowy, na jakiej podstawie wypłacił pierwszą ratę krajowej subwencji kolei Czerniowieckiej za linię Lwów-Rawa, tembardziej, że było do przewidzenia, że koleję w bieżącym roku wykończoną nie będzie, że przeto koleję Czerniowiecką warunków uchwały subwencyjna zawarowanych dotrzymać nie może.

3) Zapytujemy Dyrekcję kolei Czerniowieckiej, ażeby godzi się to z jej interesem, aby dla bliższych przyczyn, jedynie przedsiębiorstwu budowy korzystnych, narządziła swe i kraju interesa a w przyszłości dopuszczała do procesów, które z pewnością na korzyść nie wyjdą.

O samem wykupnie gruntów i o innych nieprawidłowościach pozwolimy sobie w następnym pomówić artykule.

Jak się agituje?

Czytamy w *Germanii* o wyborze w Toruniu: „Fakt, że pomiędzy polskim kandydatem z okręgu Toruń - Chelmo p. Szczanieckim, a „mieszmaszlerem” p. Hobbes ma nastąpić ścisły wybór. (nie jak r. 1884, kiedy wolski kandydat przy pierwszym wyborze wyszedł) przypisać należy w części temu, że np. w Podgórzu skonstatowano przy wyborach brak wielu wyborców, w części zaś niebywałemu naciskowi przedłożonych na podwładnych, chlebodawców na pracujących. Wielu niemieckich właścicieli ziemskich wysłało swoich objazdowych polskich do miasta, ażeby tym sposobem przeszkodzić im oddać swe głosy na polskiego kandydata.

W pojedynczych miejscowościach, jak np. w P. niejaki p. B. wydzierał z rąk polskich wyborcom ich listy, wskikając im natomiast karty niemieckie. Gdzieindziej zaś jeszcze wyrzucano z sali wyborczej polskich wyborców, ponieważ nie mogli się porozumieć po niemiecku. Chwycono się nawet takiego środka: Bezpośrednio przed wyborami wysłano agenta do polskich wyborców, który udając, że działa z polecenia polskiego, oświadczał, że pan Szczaniecki zrzeka się swojej kandydatury na rzecz p. Worzeckiego. Dzieje się to naturalnie w zamiarze, aby wprowadzić w błąd polskich wyborców, a tym sposobem głosy polskie rozstrzelić. Są to całkiem nieuczciwe manewry wyborcze, warte ogłoszenia nie tylko dla tego, ażeby dać poznać, jakich środków używał Rząd, ale też, by w razie nieopóźnionego skutku wyboru można obalić wybór rzędowego kontrkandydata. A więc baczność! Każde popełnione nadużycie powinno być starannie zapisywane i protokolowane!”

Większość i mniejszość w Parlamencie niemieckim.

Ogólny rezultat wyborów do nowego niemieckiego Parlamentu przedstawia się jak następuje: Wiadomym jest ostateczny rezultat 396 okrę-

gów wyborczych (brak jedynie wiadomości z Lippe, gdzie przyjdzie prawdopodobnie do ścisłych wyborów) i to następujący: konserwatystów wybrano 75, narodowo-liberalnych 84, z stronnictwa cesarskiego 34, frakcji centrum 90, wolnomyślnych 14, socjalistów 6, Alzatyków 15, Polaków 13, Welfów 1, Duńczyka 1 i 2 postów, nieznanych dotąd przekonań politycznych.

W 60 okręgach wyborczych odbędą się wybory ścisłe i to już 2. marca w przeddzień zebrania się nowego Parlamentu. A więc dopiero po 3. marca znany będzie skład większości nowego Parlamentu. Według dotychczasowego rezultatu, rozporządza Rząd 193 głosami, a opozycja tylko 141.

Wybory wszakże ścisłejsze mogą nieco zmienić ten stosunek, a zwłaszcza, że postowie socjalistyczni przechodzą głównie dopiero przy ścisłych wyborach i *Germania* ma nadzieję, że wejda do nowego Parlamentu w liczbę 22, oraz że wolnomyślni zdobędą przy ścisłych wyborach 22 mandatów. W takim zaś razie mniejszość wzrosłaby do 185, a większość tylko do 209 głosów.

Zwykłe dzieje.

Ostdeutsche Presse donosi, co następuje: „Przed rokiem mniej więcej kantor żydowski Leibsohn z Solca, zmarły już obecnie, otrzymał dekret banicynny. Nakaz ten cofnięto, gdy lekarze chorobie jego uznali za nieuleczalną. Teraz wydano nakaz opuszczenia terytorjum pruskiego pozostałej wdowie z sześciorgiem dzieci; babcia ta dla wdowy jest tem boleśniejszą, bo urodziła się Niemką i ani polskim ani rosyjskim językiem nie włada. Z dzieci najstarsze liczy lat 9, najmłodsze zaledwie 4 miesiące. Był wdowy i 6 sierot był tu zapewniony i nie było najmniejszej obawy, że dzieci będą musiały być utrzymywane kosztem publicznym. Los biednej kobiety wzbudził w okolicach tawecznych powszechnie pożalowanie.”

W takim samym położeniu znajdowało się wiele, bardzo wiele rodzin polskich wydalonych.

Proces Papazooglu.

Rzadko kiedy powaga Rządu carskiego była tak skromprowitowaną, jak obecnie. „Ma on wciąż na ustach — powiada *Swoboda* bułgarska — wyrazy takie, jak: miłość, wspaniałomyślność, sprawiedliwość i wola, lecz postępuje Rosji nie jest nigdy braterskim, lecz zawsze żydowskim.”

Oto streszczenie początku i ustępów końcowych artykułu *Swobody* z dnia 7/19. bm., w którym ogłosił szczegółowo ze źródeł urzędowych ostatni spiszek nieuczynny Rządu carskiego, uknuły przeciw niezawisłości bułgarskiego narodu. I z kimże to się związał tym razem carski ambasador przy dworze sułtańskim, radca tajny Nielidow, dla uwienczenia podłych swych machinacji rezultatem pomyslnym? Oto z takim wyrzutkiem społeczeństwa, jak Dymitr Papazooglu, targujący olejkiem różanym, dziś bogacz, który dla dobrodziejstwa się pieniędzy nie przebierał w środkach, czego najlepszym dowodem, że nie wahał się puścić z torbami przeszło 200 wódw w Kazanliku, sprzedając domy ich i mienie przez licytację.

Swoboda ogłasza dokumenta, tyjące się tej nieuczynnej sprawy, a są one wszystkie autentyczne, bo stwierdzone przez śledztwo publiczne i świadków. Pierwszym z nich jest list D. Papazooglu do p. ministra wojny Nikołajewa, pisany z Stambułu 17/5. stycznia rb.: „Kochany mój pułkowniku Nikołajewie! Mam honor zawiadomić cię, że nasza kwestja bułgarska bliżką jest rozstrzygnięcia. Proponuję carowi zostać przyjętą. W razie przeciwnym, oręć zmusi do przyjęcia onych... Proszę cię na wszystko, byś uprzedził rozwiązanie kwestji, zabie-

rając inicjatywę w swe ręce; rząd, stosując się do życzeń cara — życzeń, które jak najupokojniej odpowiadają życzeniom bułgarskiego narodu. Okaż tedy światu, że wojsko bułgarskie w niezem nie zawiniło, a będzie miłowany przez cara, Bułgarów i przez wszystkich Słowian. Ręczę ci za to całym nym majątkiem i życiem.”

„Drogi mój, wiedz, że uwalniając mię szlachetnie z więzienia, nitylko przywróciłeś mi wolność, ale ocaliłeś i życie, za co ci na wieki pozostanę wdzięczny. Zapamiętaj to sobie dobrze, że to już nie kanzanliki Eljasz Stoikow, co pisze dziś do ciebie, lecz pisze Dymitr Papazooglu, który nie potrzebuje niczego, nie potrzebuje już prosić cię o nic, a pisze zatem jedynie z miłości dla ojczyzny i przyjaciół swoich.”

„Drogi mój, przyłóż do serca rycerską dłoń twoją i zastanów się dobrze nad tem, co ci piszę. Uprzedź tych nieprzyjaciół... Ale nie daj się przez nich uprzedzić...”

„Byłbym najszczęśliwszym człowiekiem w świecie, jeżelibyś się na moje propozycje zgodził; z jakiejśby się strony nad niemi nie zastanawiał, mogąc ci one tylko szczęście przynieść...”

„W raze ich przyjęcia telegrafuj do mnie tak: „Kup mi kawiora”. W razie przeciwnym, czegożym na wieki żałował, bądź tak łaskaw, proszę cię, spaść list mój niniejszy.”

„Pozdrawiając Cię serdecznie itd. (podpisano) D. Papazooglu.”

Odebrawszy od zdrczy powyższe pismo, w którym nikczemność idzie o lepsze z niesłychaną gwałotą, p. minister Nikołajew, pokazał je zaraz Rządowi. Postanowiono wypracować sprawę na czystą wodę i minister nie wdając się w pióra i atrament, odpowiedział w drodze telegraficznej w ten sens: „Kup mi kawiora; wskaż osoby, z którymi mam się porozumieć w tym interesie.”

Uradowany list Dymitr natychmiast otelegrafował: „Stambuł 17/5. stycznia; Przyjacieli! to jest Nielidow, jak pojmajna redakcja *Swobody* (po wiada, że możesz podzielić się kawiorem z majorem Popowym; spieszcie się do niego, bo może i z łacną strony nadeszła wam wkrótce kawiora. D. Papazooglu”. Redakcja *Swobody* zagadkująco ten następ ostatni tłumaczy w ten sposób, że kawior oznacza bunt przeciw narodowemu Rządowi i list etnie nastrożony p. Nikołajewa, którego sądowi fakomni na złoto, że inni t. j. sprawy zamachu 21. sierpnia mogą go uprzedzić, przez co Nikołajew puzyby się wynagrodzenia i kasztytów ze strony carskiej.

W dwa dni po tym telegramie, myśląc, iż p. Nikołajew dał się już ostatecznie złapać na złoty haczyk carskiej wedki, zdając się na obywatelną, w którym wyszukał sposoby, jakich się należy chwycić, dla obalenia Rejencji i przyrządowania się tem samem cesarowi Kadzi zwołać wielkie zgromadzenie odcierow, przemówić do nich gorąco w imię dobra ojczyzny, nibyto zaprzadanej przez Rejencję Anglii i innym europejskim mocarstwom, wskazać na nagrody, trzymane w pogotowiu przez cara dla tych, co spełnią wolę jego, niezwłocznie Rejentów, pójść następnie do metropolity Klimenta, który pewnie jest pobłogosławił narwrocone ku carowi owieczki, prosić go, ażeby objął tymczasowo rządy i rządził nie w imię konstytucji, bo jej nie ma — bo znieśli ją Rejenci, by mógł lud ujarzmić — lecz na podstawie Ewangelji. poczem car da inną, niewątpliwie lepszą konstytucję i t. d. Zasługuje tu jeszcze na uwagę inny następ, tytający się ministra spraw oświecenia — następ o zapachu specyficznego moskiewskim. Lotr tak puceza p. ministra wojny: „Co do ministra spraw oświecenia, nakazać mu by przestrzegł nauczycieli i uczniów, ażeby się nigdy nie wturali do spraw politycznych, bo inaczej czeka ich batóg.”

Jest tam nadto instrukcja, że należy wysłać

Redaktor uśmiechnął podaną dłoń i uśmiechnął się, zapominając o niechęci z jaką wszedł.

— Przyszedł z prośbą do wujaszka.

— Naprzykład?

— Wujaszku, proszę mi znaleźć jakiego męża.

— Co?

— No męża, małżonka, *un mari, einen Mann, a husband!* jak wuj chce.

— Dajże pokój. Nie mam czasu żartować z tobą. Czego chcesz?

— Powiedziałam już... męża.

— Coś ty w malignie? Szukaj go sama. Dość się znajdzie, sądzę, amatorów na twój pyszczyk bez mojej pomocy.

— Na tem właśnie zależy cały interes. Mój mąż nie powinien mi chcieć; niech mi wujaszek takiego wyznajdzie. Może być ślepy, kulawy, niemowy, garbaty, byle się zgodził na ślub natychmiast.

— Co za heca? Słisko waś do reszty!

— Nie ja, coż znowu! ale mój opiekun i stryj równocześnie.

— Nie nie rozumiem.

— Ach, jaki wuj niedomyślny! Mam wszakże głos potężny, dyrektor konserwatorjum przepowiada mi sławę europejską, ale nie tu, w tej miejscinie. Trzeba mi w świąt, do Paryża, Londynu, *que sais-je!*

Byłam pewna, że na pierwsze słowa stryj z wdzięcznością wyszłe imię, gdzie pieprz rośnie. Robiłam co mogłam, by na to zastąpić; przewracałam i łamałam meble, tłukłam talerze, wyrzucałam lub darłam niedoczytaną gazetę, uścielałam podłogę łupinami od orzechów. Nie nic pomogło. Ach ci emeryci!

— Bardzo szanowni ludzie, moja droga — przerwał redaktor. — Coż dalej? stryj ci nie pozwolił jechać?

— Owszem, ale pod warunkiem, bym za mąż poszła. Wówczas umywa sobie ręce od moich szaleństw, jak je raczy nazywać, wypłaca mi mój fundusz, to nie żarty, wujaszku, 50.000 rubli i nie chce o mnie słyszeć więcej.

— No, zatem rzecz skończona. Wychodź za mąż. Każdy cię weźmie, z posagiem szczególnie.

— Ależ ja nie chcę wychodzić za mąż — zawołała z płaczem prawie. — Ze też wuj tego nie rozumie. Ja chcę swobody, ale to zupełnej; ja nie chcę tego nieodstępnego towarzysza, ja chcę zostać kapłanką sztuki tylko.

— Cóż ja w tej sprawie mogę poradzić?

— Niech mi tuja da męża, któryby wziąwszy ślub, poszedł sobie w prawo, a ja w lewo; któryby się piśmiennie zobowiązał żadnych praw do mnie nie rościć, ani do moich funduszów, ani do niczego i nigdy nawet nie wspomnieć, że jest niby moim panem, słowem, mąż tylko na czas ślubu! Zapłacę mu za to, co zechce, nazajutrz gotowam się o rozwód postarać — wszystko, wszystko! Wujaszku, tyle osób tu bywa, może się ktoś taki znaleźć. Niech wuj pomyśli.

— Et, bredzisz! — oburzył się wreszcie redaktor. — Za kogo mnie masz? Za wariatka podobnego tobie. Rozumny projekt, nie ma co mówić, goźdźien zbiega od Bonifratrów.

Na księżycu szukaj głupca coby na to się zgodził, a potem rozwód, ty, żebyś choć przeczytała przyczyny do rozwodu, kiedy o nim papięsz. Słuchaj! Moje imię w takiej awanturze, redaktor *Gazety* wmięszany w skandal...

— Panie redaktorze, proszę pana, numer wrócić z cenzury, trzeba zmieniać — ował się za drzwiami głos gruby.

— Ot i masz, a ja tu czas tracę! Bądź zdrowa, Heniu, dobra z ciebie dziewczyna, ale ten twój dyrektor konserwatorjum przewrócił ci w głowie.

— Wujaszku, mój drogi — zawołała prosząco — ja tu przyjdę jutro. Proszę się namyślić. Los mój od tego zależy. Ach, ci emeryci!

Już była za drzwiami i na ulicy. Deszcz padał jak z wiadra, wicher wydzierał z rąk parasol, drobne nóżki dziewczęcia tonęły w ślizkiem błocie. Biegła tak szybko, że nie spozstrzegła, iż ktoś

szedł za nią w ślad, z widocznym postanowieniem towarzyszenia do końca.

Zwracała się w prawo i lewo, mężczyzna zwracał się także, zaglądała do wystaw, czekał choć nie miał parasola, i deszcz strumieniem obwalał jego wytarte panto; weszła w bramę i on; wbiegła na schody, szedł za nią; stanęła na przęśle i on się zatrzymał. Teraz dopiero spozstrzegła natrętnego towarzysza; usunęła się, sądząc, że pójdzie na drugie piętro, nie ruszył się.

Dwoje drzwi tu tylko było. Jedne do mieszkania jej stryja, drugie do jej osobistego. Czula się więc w prawie odcwać.

— Pan szuka pana Dobrzyńskiego?

— Nie pani, panny Dobrzyńskiej.

— Mnie?

— Tak, pani.

— Czego pan potrzebuje?

— Mam interes do pani.

— Jaki? — spytała ostro.

— W sprawie pani małżeństwa, o którym pani mówiła przed chwilą w redakcji *Gazety*.

— Ach, co? Wujaszek pana tu przysłał po mnie — zawołała z żywością dziecinna — znalazł kogo?

— Nie, pani, przychodzi sam, jako kandydat.

— Pan? kto pan taki?

— Jeżeli pani pozwoli wejść do mieszkania, rozmówimy się dokładniej. Tu, na schodach...

— Ach, prawda. Gdzież to klucz? Aa, jest. Niech pan wejździe i zaczeka chwilę, o, tutaj. Zaraz lampę zapalę.

— Może pan bardzo brzydki?

— Zdjaje mi się, że to panią nie nie obchodzi w okolicznościach wymaganych — odparł spokojnie i chłodno, jak wszystko co dotąd mówił.

Panna Henryka Dobrzyńska, nie dostuchawszy odpowiedzi, nie pamiętając zapytania, zajęła się poszukiwaniem lampy i zapalek. Gość stał nieporuszony koło drzwi na wskazanym miejscu.

— Jakżeś się pan dowiedział o mojem za-

